

обґрунтуванні цих процесів, а також у розробці їх теоретичної платформи активну роль покликана відіграти юридична наука. До її першочергових проблем належать необхідність поглибленого вивчення конституційних культурних прав та свобод людини і громадянина в їхньому соціальному виразі, генезисі, в контексті соціальних зв'язків та безпосередня їхня реалізація та вплив на формування сучасного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Козюбра М.І. Права людини і верховенство права [Текст] / М.І.Козюбра// Право України. — 2010. - № 2. - С. 24-35.
2. Права людини: Збірник міжнародних договорів [Текст] – Вид. ООН. – Нью-Йорк, 1983.
3. Шемшученко Ю.С. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина в Україні [Текст] / Ю.С.Шемшученко// За ред. акад. НАН України. – К.: Юридична думка, 2008. – 252 с.

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

Канціренко Е.О., студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС Юрковська Л.Г.

Відповідно до статті 2 Конституції, Україна є унітарною державою. [1] Це означає, що територія України у межах існуючих кордонів є цілісною і недоторканною. Складові частини цієї території перебувають в нерозривному взаємному зв'язку, відзначаються внутрішньою єдністю і не мають ознак державності, як це властиво складовим частинам, скажімо, федеративної держави. [2]

В Конституції України вживаються два терміни – територіальний устрій (таку назву має відповідний (IX) розділ Основного Закону України) та адміністративно-територіальний устрій. [1]

Призначенням відповідного поділу території держави є насамперед здійснення виконавчої влади і функціонування місцевого самоврядування. Звичайно адміністративно-територіальному устрою тією чи іншою мірою відповідає й побудова системи судових органів. Тим самим він слугує створенню територіальної основи для побудови систем органів державної влади, а також органів місцевого самоврядування. [2]

Елементами адміністративно-територіального устрою є його одиниці. Адміністративно-територіальна одиниця – це відокремлена в межах держави або суб'єкта федерації частина території з метою здійснення владних функцій [2]. Таке визначення адміністративно-територіальної одиниці зумовлене тим, що у федеративних державах питання адміністративно-територіального устрою зазвичай віднесені до відання суб'єктів федерації.

Згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України, до повноважень Верховної Ради України належить утворення і ліквідація районів, встановлення і зміна меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів. [1]

За своїми географічними ознаками згадані тут адміністративно-територіальні одиниці не є однорідними. Вони поділяються на регіони (області, райони) та населені пункти (села, селища, міста). Не є однорідними адміністративно-територіальні одиниці також з огляду на те значення й місце, яке вони посідають у системі адміністративно-територіального устрою України.

Адміністративно-територіальною одиницею є не кожний населений пункт і не власне населений пункт, оскільки це поняття, скоріше, географічне, а один чи кілька населених пунктів з навколишніми землями, що перебувають під юрисдикцією єдиної для них територіальної громади та відповідних органів місцевого самоврядування. Ось чому в інших країнах первинна ланка адміністративно-територіального поділу носить назву не село, селище, місто, а комуна, муніципалітет, община. Ця назва є похідною від назви первинного суб'єкта місцевого самоврядування — комуни, муніципалітету, общини, громади тощо. [2]

Область – верхній рівень адміністративно-територіального устрою України. Це великий регіон, який характеризується певною цілісністю та самодостатністю економічного й соціального розвитку, а також місцевими особливостями і традиціями. [5]

Важливою ланкою в адміністративно-територіальній системі є район. Історія поділу України на райони починається з 1923 року. [4]

До складу Української держави входить 24 області, Автономна Республіка Крим та 2 міста з особливим статусом – Київ та Севастополь.

Підсумовуючи викладене, відзначимо, що адміністративно-територіальний устрій є однією з форм територіального устрою держави, у відповідності з ним утворюються органи державної влади та органи місцевого самоврядування, вирішуються численні управлінські та інші питання. В основу існуючої системи адміністративно-територіального устрою в Україні покладені такі вихідні положення: унітарний державний устрій; три-ланкова система адміністративно-територіального устрою.[5]

При цьому фактичний стан існуючого адміністративно-територіального устрою не повною мірою відповідає Конституції та іншим нормативно-правовим актам, які регулюють питання адміністративно-територіального устрою. Серед іншого, таке становище зумовлене тимчасовою окупацією території АР Крим, сепаратизмом на окремих територіях Луганської та Донецької області. Отже, і фактичний стан, і нормативно-правова база потребують удосконалення та узгодження між собою.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - ст. 141.
2. Конституційне право України. // За редакцією В. Ф. Погорілка. - К. Наукова думка. - 1999. - с. 609-675.
3. Новик В.П. Формування адміністративно-територіальної структури України: історичні реалії та сучасні проблеми // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – 2004. – Випуск 2/2004. – с. 18-32.
4. Ткачук П. Адміністративно-територіальний устрій України: досвід і уроки// Місцеве самоврядування. -1998. -№ 5-7 (14). - с. 141-151.
5. Шаповал В. Територіальна організація держави в конституційному праві//Новий етап розвитку місцевого самоврядування, реформування житлово-комунального господарства в Україні. – с. 260-274.

ПРИНЦИПИ ПРАВА

Стасюк М.В., студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри загальноправових дисциплін ННІПІ НАВС Пустовіт Ж.М.

Актуальність даної проблематики обумовлена тим, що інструментом правозастосовної діяльності виступає тлумачення норм права. Саме тому формування та розвиток новітньої правової думки та переосмислення надбань юридичної науки в сучасних умовах зумовлює звернення до витоків теорії тлумачення норм права. Однак на сьогодні ще багато аспектів теорії тлумачення правових норм залишаються не розкритими та не дослідженими. Центральним маловивченим питанням все ще досі є визначення принципів тлумачення норм права.

Як зазначає з цього приводу Н. М. Крестовська, тлумачення права перебуває сьогодні в центрі уваги юридичної науки, проте такий важливий аспект цієї проблеми, як принципи тлумачення, поки що перебуває на периферії дослідницьких загальнотеоретичних студій [1, с.32].

Для обґрунтування основних принципів тлумачення норм права, насамперед, слід з'ясувати зміст самого поняття.

Як відомо, принципи (лат. *principium* - начало, основа) - основні вихідні положення наукової системи, теорії ідеологічного напрямку, те первинне, що лежить в основі певної сукупності фактів, теорії, науки і характеризує її призначення [2., с.734]. Зрештою принципами права є керівні засади (ідеї), які визначають зміст і спрямованість правового регулювання суспільних відносин. Їхнє значення полягає в тому, що вони в стисло і концентровано відображають найсуттєвіші риси права, є його квінтесенцією, «обличчям» [2., с.128].

Під тлумаченням правових норм розуміють спеціальний вид юридичної діяльності органів держави, посадових осіб, громадських організацій чи окремих громадян з розкриття змісту правових норм, встановлення вираженої в них волі законодавця. Це - складний вольовий процес, спрямований на з'ясування обсягу та точного змісту, закладено в нормі права, і на роз'яснення його для інших [3., с. 408].

Тлумачення - центральна частина юридичної діяльності. Вона передбачає конкретизацію змісту норми для того, щоб перевірити можливість її застосування до